

۱-۳- مقدمه

غالب پدیده‌های تاریخی که پس از گذشت زمان در صفحات تاریخ ثبت می‌شوند، دچار تغییرات و احیاناً تحریفات می‌شوند و اقوال و آرای متفاوت، و گاه متضاد، آن را قضاوت می‌نمایند. اگر این ادعا به شکل موجبه‌ی کلیه درست نباشد، شاید، بتوان گفت، کمتر واقعه‌ی تاریخی است که در قالب تواتر تاریخی بگنجد و اتفاق آرا آن را دربرگرفته باشد.

و قایعی که به ادیان و مذاهب مربوطاند و هاله‌ای از قداست و یا اسطوره آن را فراگرفته، بیشتر دچار این مشکل خواهند بود و مورخان برای دست‌یابی به واقعیت، راه صعب‌العبورتری در پیش خواهند داشت و لاجرم بهجای نقل تاریخ، به اجتهاد در تاریخ دست خواهند زد. آن‌چه که مشکل ما را در شناخت وقایع دینی مضاعف می‌سازد، این است که منقولات و مقولات دینی، گاه گرفتار ذهن متعصبان و غالیان می‌شود و گاه ملحدان و منافقان برای انکار و امحای حقیقت، بذر تحریف و تغییر می‌پاشند.^۱

نکته قابل ذکر آن است که با توجه به تعریفی که از تحریف ارائه خواهیم داد، در این نوشته آسیب را در معنای تحریف به کار گرفته‌ایم و این دو را دارای بار مفهومی یکسان و بدیل یکدیگر دانسته‌ایم. نکته‌ی دیگر این است که آسیب‌شناسی مذهبی، نمی‌تواند جدا از آسیب‌های متوجه شاعر و مناسک دینی باشد و تحلیلش، در درون آن قالب کلی میسر است.^۲

۲-۳- تعريف تحریف

تحریف در زبان عربی از ماده‌ی «حرف» است، یعنی منحرف کردن چیزی از مسیر و وضع اصلی خود که داشته است یا باید داشته باشد. به عبارت دیگر، تحریف نوعی تغییر و تبدیل است، ولی تحریف مشتمل بر چیزی است که کلمه «تغییر» و «تبدیل» نیست. شما اگر کاری بکنید که جمله‌ای،

۱. به کوشش مجمع مدرّسین و محققین حوزه علمیه قم، عاشورا- عزاداری- تحریفات، ص ۷

۲. علی، آقاجانی قناد، با تخلیص و کمی ویرایش از بنیادها و آسیب‌های عزاداری امام حسین علیه السلام، ص ۵۷

یک نامه‌ای، یک شعری، یک عبارتی آن مقصودی را که باید بفهماند، نفهماند، یک مقصود دیگری را بفهماند، اینجا می‌گویند شما این عبارت را تحریف کرده‌اید. مثلاً شما گاهی یک مطلبی را یا حرفی را به یک نفر می‌گویید، بعد آن شخص سخن شما را در جای دیگری نقل می‌کند، بعد کسی به شما می‌گوید که فلانی از قول تو چنین چیزی نقل کرد، شما می‌بینید آن‌چه که شما گفته‌اید با آن‌چه که او نقل کرده خیلی متفاوت است، او در سخنان شما کم و زیاد کرده است، قسمتی از گفته‌های شما را که مفید مقصود شما بوده است حذف کرده است و یک قسمت‌هایی از خودش به آن‌ها افزوده است، و در نتیجه سخن شما مسخ‌شده و چیز دیگری از آب در آمده است. آن‌وقت شما می‌گوئید: «خیر من گفته‌ام، اما این آدم حرف مرا تحریف کرده است». مخصوصاً اگر کسی در سندهای رسمی قلم ببرد، دست ببرد، می‌گویند که تحریف کرده است. کلمه‌ی «تحریف» بیش از این احتیاج به توضیح ندارد.^۱

۱-۲-۳- انواع تحریف

تحریف انواعی دارد و از همه مهم‌تر این است که تحریف یا لفظی است و یا معنوی. تحریف لفظی این است که ظاهر یک چیز را عوض کنند. مثلاً شخصی سخنی به شما گفته است، شما یک چیزی از گفته‌ی او کم کنید، یا یک چیزی روی گفته‌ی او بگذارید، و یا جمله‌های او را پس و پیش کنید که معنی‌اش فرق کند. بالأخره در ظاهر و در لفظ سخن او تصرف کنید.^۲ گاهی خیانت‌کارانی پیدا می‌شوند که در آثار دیگران دست می‌برند، چیزی را کم می‌کنند و یا چیزی بر آن می‌افزایند. کم‌تر کتاب قدیمی است که از دست تجاوز تحریف‌کاران مصون و محفوظ مانده باشد؛ حتی به دیوان‌های شاعران دست برده‌اند؛ اشعاری برداشته‌اند و یا بر آن افزوده‌اند و یا جمله‌ای یا کلمه‌ای را تغییر داده‌اند به طوری که برای محققین بعدی موجب اشکال شده است. این‌گونه تحریف، «تحریف لفظی» است.^۳

تحریف معنوی این است که شما در لفظ تصرف نمی‌کنید، لفظ همین است که هست، ولی این لفظ را طوری می‌شود معنی کرد که همان معنی صاف و راست و مستقیم آن است، مقصود گوینده

۱. مرتضی، مطهری، حماسه‌ی حسینی، ج ۱، چاپ شصت و هفتم، تهران، انتشارات صدرا، بهمن ۱۳۸۹، ص ۵۶

۲. همان، ص ۵۷-۵۶

۳. مرتضی، مطهری، حکمت‌ها و اندرزها، ج ۱، چاپ سی‌ام، تهران، انتشارات صدرا، اردیبهشت ۱۳۹۰، ص ۲۴۱

هم همین بوده است، و طور دیگری می‌توان معنی کرد که خلاف مقصد و مقصود گوینده است. وقتی که می‌خواهید این کلام را برای او شرح بدھید آن را طوری معنی می‌کنید که مطابق مقصود خود شما باشد نه مطابق مقصد اصلی گوینده. این را می‌گویند «تحريف معنوی».^۱

قرآن کریم تحریف را یکی از شاخصه‌های قوم یهود و به ویژه عالمان و پیشوایان آنان برمی‌شمارد؛ چنان‌چه درباره‌ی آن‌ها می‌فرماید:

«وَقَدْ كَانَ فَرِيقٌ مِنْهُمْ يَسْمَعُونَ كَلَامَ اللَّهِ ثُمَّ يُحَرِّفُونَهُ مِنْ بَعْدِ مَا عَقَلُوهُ وَ هُمْ يَعْلَمُونَ»؛ با آن که گروهی از آنان سخنان خدا را می‌شنیدند سپس آن را بعد از فهمیدنش تحریف می‌کردند و خودشان هم می‌دانستند.^۲

در جای دیگر می‌فرماید:

«...يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ عَنْ مَوَاضِعِهِ وَ نَسُوا حَظًّا مِمَّا ذُكِرُوا بِهِ؛» ... کلمات خود را از جای خود تغییر می‌دادند و از بهره‌ی آن کلمات که به آن‌ها داده شد نصیب بزرگی را از دست داده‌اند.^۳

۳-۳- آسیب‌ها و نباید‌ها

بزرگ‌ترین گناهان این است که انسان بدعت‌ها را به‌جای امور مستحب گرفته و یا امور مستحبی را بدعت وانمود کند. از طرفی چون شیطان و یارانش همیشه در صدد ترویج امور منکر و زشت هستند و در هر مورد راه بخصوص آن را خوب می‌شناسند مردمان دین‌دار را نیز از راه دین گولزده و از راه در می‌برند و این خود بهترین راه گمراه‌کردن مردم است و کمتر عبادت و سنتی هست که شیطان با وسواس خود در آن دخالت نکرده آن را فاسد ننموده باشد. از جمله این امور^۴ محافل و مجالس مذهبی می‌باشند که چشم‌های زلال جوشانی هستند و باید از آن‌ها به شدت مراقبت و محافظت شود تا آفت و آسیبی نبیند و به درستی بتواند رسالت خود را انجام داده و تشنگان حقیقت را از

۱. مرتضی مطهری، حماسه‌ی حسینی، ج ۱، ص ۵۶

۲. سوره بقره (۲)، آیه ۷۵

۳. سوره مائدہ (۵)، آیه ۱۳

۴. محسن، امین، هفت مقاله به انضمام عزاداری‌های نامشروع (رساله‌ی التنزیه فی اعمال الشبیه)، ترجمه‌ی جلال آلامحمد، چاپ اول، تهران، انتشارات ژکان، ۱۳۸۹، ص ۱۵۵

اقیانوس کران ناپیدای معارف اهل‌بیت علیهم‌السلام سیراب نمایند و بر شیعیان و محبین امام علی‌علیه‌السلام لازم است که این هشدار سازنده و راه‌گشای حضرتش که «لکل شیء آفة» برای هر چیزی آفتی است را جدی گرفته و غفلت از این هشدار حضرت می‌تواند آفت یا آفاتی را متوجه هر چیز سازنده و ارزشمندی کند، تا جایی که نه تنها سازندگی آن امر ارزشمند را با مانع روپرو سازد، و به چیز مخرب و مضری تبدیل نماید؛ پس این مجالس که نقطه قوت اسلام است مطمئناً مرکز توجّه دشمنان برای آسیب زدن به انقلاب و اسلام به هر شکل ممکن است آن‌چه مشخص است جنگ فرهنگی دشمن امروز متأسفانه دامن‌گیر ستون فرهنگی ما که هیئت‌های اهل‌بیت علیهم‌السلام مخصوصاً مذاّحی شده است پس برای انجام این رسالت الهی و انسانی گام اول آن است که آسیب‌ها و نباید‌هایی که مولود جهل و جمود و تسامح و قصور و غفلت است و مجالسمان را به بیراوه می‌کشاند بشناسیم و سپس با صبر و استقامت و حوصله و شجاعت، مذاّحی‌ها را نسبت به چنین آفاتی رفع و دفع نماییم.^۱ این آسیب‌ها در دو بخش «ظاهری و شکلی» و بخش «محتوایی» است که عبارت‌اند از:

۱-۳-۳-آسیب‌های محتوایی

۱-۳-۳-روضه‌های ساختگی و دروغ و بی‌اساس و استفاده از مدارک غیرمعتبر

از آسیب‌هایی که بعضاً در هیئت‌مذهبی دیده می‌شود، روآوردن به روضه‌های ساختگی و من درآوردن به انگیزه‌ی ایجاد تأثیر عاطفی و گُل کردن بیشتر مجلس می‌باشد و چون ساختگی و کذب و دروغ می‌باشد، گویندگان آن مبتلا به فعل حرام شده و به آسیب‌های معنوی و اخروی گرفتار خواهد شد.

با وجود مقاتل و کتاب‌های روضه‌ی معتبر، نظیر «ارشاد مفید» و «لهوف» و «منتھی الامال» و «نفس المھموم» روآوردن به روضه‌های ساختگی، خسروانی است مبین و نشان از آن دارد که افرادی این‌چنین، نمی‌خواهند مجلس حضرت سیدالشّہدا علیه‌السلام گُل کند، بلکه در پی آنند تا خود را مطرح

۱. جعفر، صالحانی، با کمی ویرایش از رساله‌ی شور و شعور حسینی، ص ۱۵-۱۴

کرده و آوازه‌ی مجلس‌شان بر سر زبان‌ها بیفت، و برای چنین افرادی دیگر فرق نمی‌کند که آن‌چه می‌خوانند و ترویج می‌دهند حقیقت داشته باشد یا نه؟! چون هدفشان، هدف مقدسی نمی‌باشد.^۱

مطهری برخی روضه‌های معروف از جمله عروسی قاسم،^۲ حضور لیلا در کربلا و نذر ریحان کاشتن او،^۳ آب خواستن امام حسین علیه‌السلام در پای منبر حضرت علی علیه‌السلام،^۴ بریدن انگشت حضرت سیدالشهدا و به تاراج بردن انگشت‌شش،^۵ زعفر جنی و حکایات مبالغه‌آمیز در تعدد سربازان و تلفات سپاه یزید را به عنوان مصادیقی از تحریفات لفظی برمی‌شمرد. و انگشت اتهام را به سوی علماء روضه‌خوانان و مردم می‌رود.^۶

مقام معظم رهبری در این‌باره می‌فرمایند:

«این طور نباشد که وقتی بالای منبر می‌رویم، یک مقدار لفاظی کنیم و حرف بزنیم و اگر احياناً مطلبی هم ذکر می‌کنیم، مطلب سنتی باشد که نه فقط ایمان‌ها را زیاد نمی‌کند، بلکه به تضعیف ایمان مستمعین می‌پردازد. اگر این‌طور هم شد، ما از جلسات مذکور به فواید و مقاصد مورد نظر نرسیده‌ایم.

متأسفانه باید عرض کنم که گاهی چنین مواردی دیده می‌شود. یعنی بعض‌ا گوینده‌ای در یک مجلس به نقل مطلبی می‌پردازد که هم از لحاظ استدلال و پایه مدرک عقلی یا نقلی سست است و هم از لحاظ تأثیر در ذهن یک مستمع مستبصر و اهل منطق و استدلال، ویران‌گر است. مثلاً در یک کتاب، بعضی مطالب نوشته شده است که دلیلی بر کذب و دروغ بودن آن‌ها نداریم. ممکن است راست باشد، ممکن است دروغ باشد. اگر شما آن مطالب را بیان کنید - ولو مسلم نیست خلاف واقع باشد - و با شنیدن آن‌ها برای مستمعتان، که جوان دانشجو یا محصل یا رزمنده و یا انقلابی است - و بحمدالله، انقلاب ذهن‌ها را باز و منفتح کرده است - نسبت به دین، سؤال و مسأله ایجاد می‌شود و اشکال و عقده به وجود می‌آید، نباید آن مطالب را بگویید. حتی اگر سند درست هم داشت؛ چون موجب گمراهی و انحراف است، نباید نقل کنید؛ چه رسد به این که اغلب این مطالب مندرج در بعضی کتاب‌ها، سند درستی هم ندارد. یک نفر از زبان دیگری، مطلبی را مبنی بر این می‌شنود که

۱. جعفر، صالحانی، با کمی ویرایش از رساله‌ی شور و شعور حسینی، ص ۳۴-۳۳

۲. محمد، صحنه‌ی سردوودی، تحریف‌شناسی عاشورا و تاریخ امام حسین علیه‌السلام، چاپ سوم، تهران، انتشارات بین‌الملل، زمستان ۱۳۸۶، ص ۱۸۲

۳. مرتضی، مطهری، حماسه‌ی حسینی، ج ۱، ص ۶۵

۴. میرزا حسین، نوری، لؤلؤ و مرجان، ص ۳۰۱

۵. محمد، صحنه‌ی سردوودی، تحریف‌شناسی عاشورا و تاریخ امام حسین علیه‌السلام، ص ۲۶۷

۶. محسن، حسام مظاہری، رسانه‌ی شیعه، ص ۱۹۵

اخلاق و حتی صدای کاملاً مناسب، که بیشتر به دلیل داشتن اندک صدایی برای اجرای برنامه‌های مذهبی شورآفرین، به وسیله‌ی دستگاه‌های مدرن صوتی، در جامعه مطرح می‌شوند که بیشتر هم تقلید نوارهای مذهبی است. بنابراین، محتواگرایی استاد محورانه گذشته که آن نیز دچار آسیب‌های جدی بود، جای خود را به شورآفرینی نوار محورانه داده است.

به‌ویژه آن که امروزه با پدیده‌ی جدیدی به نام «نوار استادی» مواجهیم که به واسطه‌ی آن، نوارهای مذهبی و عزاداری، جای استادان را گرفته است. هم چنین مسئله مصیبت بار دیگر، آن است که نوارهای برخی از این مذاхان، به صورت کتاب برگردانده شده و در اختیار مذاخان جوان و روضه‌خوانان قرار گرفته است که با کمال تأسف، گاه مورد توجه و استقبال پاره‌ای طلاب جوان، به‌ویژه در هنگام مناسبت‌های تبلیغی قرار می‌گیرد. به‌نظر می‌رسد باید از ادامه‌ی این روند در آینده، به شکل جدی ابراز نگرانی کرد.^۱

۴-۳-۲-۱- دوری از عالمان دینی و روحانیت

عالمان دینی، محور فعالیت‌های دینی و آبشور اصلی ترویج مفاهیم آن هستند. بنابراین، هر چه جامعه، ارتباط کمتری با عالمان دین داشته باشد، به همان نسبت می‌توان گفت که از آموزه‌های دینی فاصله می‌گیرد. یکی از عواملی که به‌نظر می‌رسد امروزه تا حدود زیادی در رشد آسیب‌های عزاداری مؤثر است، کمرنگ شدن ارتباط میان برخی مردم و جوانان، به ویژه مذاخان و برگزارکنندگان مجالس، با اندیشمندان و آگاهان دینی و روحانیت است. به همین دلیل، نظرات اصلاحی این اندیشمندان به درستی منتقل نمی‌شود یا ظرفیت چندانی برای پذیرش دیدگاه‌های اصلاحی آنان وجود ندارد. این مسئله عوامل متعددی دارد. یکی از عوامل آن، رسوب تفکرات ناپیراسته در میان پاره‌ای از مردم است. نقل شده که آیت‌الله العظمی بروجردی رحمة الله عليه در یکی از سال‌ها تعدادی از سران هیأت‌ها را به منزل خود دعوت کرد و از آن‌ها خواست که برخی اعمال را در عزاداری انجام ندهند، ولی آن‌ها در

---

۱. علی، آقاجانی قناد، بنیادها و آسیب‌های عزاداری امام حسین علیه السلام، ص ۱۳۵-۱۳۲

جواب گفتند که: ما در تمام سال مقلد شماییم به جز این سه-چهار روز.^۱ مقام معظم رهبری نیز با تأسف از این امر می‌فرمایند:

«دومین عیبی که حوزه‌ها دارند و در گذشته نبوده است، این است که از موجودی انسانی کنونی حوزه استفاده‌ی بهینه نمی‌شود. همین حالا در همین حوزه‌ی علمیه‌ی قم، هزاران استعداد برجسته و طلاب فاضل و جوانان خوب وجود دارد که اگر اندکی به آنان توجه شود و در جای خود قرار گیرند و کار باشته‌ای از آنان خواسته شود و از تضییع وقت‌شان به زواید، جلوگیری شود، هر کدامشان خواهند توانست بخشی از این خلا را پر کنند».^۲

و عوامل دیگری نیز وجود دارند که به توضیح آن‌ها نمی‌پردازیم مانند: اغراض دشمنان،^۳ تبیین نشدن فلسفه‌ی صحیح قیام،^۴ مظلومیت بیش از حد،^۵ تسامح در ادله‌ی سُنّن،^۶ هدف وسیله را توجیه می‌کند.^۷ دگرگونی فضای اجتماعی و تغییر در گفتمان عاشورا،^۸ تمایل بشر به اسطوره‌سازی،^۹ جبر انگاری،^{۱۰} نقش حکومت‌ها و تاریخ‌نگاران درباری،^{۱۱} تعصباتی بی‌جا و جمودفکری،^{۱۲} سهل‌انگاری و تسامح منفی در به کارگیری روش‌ها،^{۱۳} سکوت یا تأیید نخبگان دینی در

۱. مرتضی، مطهری، حماسه‌ی حسینی، ج ۱، ص ۲۱۴-۲۱۳

۲. بیانات مقام معظم رهبری در دیدار جمعی از نخبگان حوزوی، ۱۳۷۴.۹.۱۳، www.khamenei.ir

۳. مرتضی، مطهری، حماسه‌ی حسینی، ج ۱، ص ۷۵-۷۳

۴. علی، آقاجانی قناد، بنیادها و آسیب‌های عزاداری امام حسین علیه‌السلام، ص ۸۵-۸۴

۵. محمد، صحتی سردوودی، تحریف‌شناسی عاشورا و تاریخ امام حسین علیه‌السلام، ص ۲۲-۲۱

۶. همان، ص ۲۵-۲۴

۷. همان، ص ۲۶

۸. به کوشش مجمع مدرّسین و محققین حوزه علمیه قم، عاشورا-عزاداری-تحریفات، ص ۳۵۳

۹. مرتضی، مطهری، حماسه‌ی حسینی، ج ۱، ص ۷۵-۷۴

۱۰. علی، آقاجانی قناد، بنیادها و آسیب‌های عزاداری امام حسین علیه‌السلام، ص ۹۵-۹۳

۱۱. محمد اسماعیل، عبدالله‌ی، عاشورایی برای عاشورا، ص ۷۹

۱۲. علی، آقاجانی قناد، بنیادها و آسیب‌های عزاداری امام حسین علیه‌السلام، ص ۹۹-۹۸

۱۳. به کوشش مجمع مدرّسین و محققین حوزه علمیه قم، عاشورا-عزاداری-تحریفات، ص ۳۷۱

برابر گفته‌های غلط،^۱ تبدیل شدن عزاداری به عادت،^۲ آمیخته‌شدن فرهنگ‌های قومی و سرزمینی با
با عزاداری،^۳ ضعف دانش و بینش عمومی^۴

۴-۲-آثار و پی‌آمدهای تحریفات و آسیب‌ها

هرگونه تحریف و انحرافی، آگاهانه یا ناگاهانه، ابتدا بر لایه‌های سطحی جامعه تأثیر می‌گذارد و سپس لایه‌های زیرین و عمقی آن را دست‌خوش تغییر و تحول می‌گرداند. این آثار گاه چنان رسوب می‌کند و نهادینه می‌شود که جزء فرهنگ‌های عمومی درمی‌آید و اصلاح آن، با واکنش منفی جامعه یا برخورداران از آن خرده فرهنگ مواجه می‌شود. در اینجا آثار زیان بار تحریف و آسیب را برمی-

شماریم:^۵

۱- سوءاستفاده دشمنان، خواص و حکومت‌ها^۶ - الگوناپذیر شدن نهضت عاشورا و سیره‌ی امامان علیهم السلام^۷ ۳- فرعی شدن مسایل اصلی و اصلی شدن مسایل فرعی^۸ ۴- گسترش دروغ، جعل و غیرعلمی ارزیابی شدن تاریخ قیام^۹

۵-۳-ضرورت تحریف‌زدایی

اکنون این سوال پیش می‌آید که چه لزومی دارد که تحریف‌زدایی کنیم؟ جواب این سوال را مقام معظم رهبری چه زیبا فرمودند:

«امروز چهقدر مسئله ما داریم؛ نه فقط مسئله‌ی آمریکا و انژی هسته‌ای، که این‌ها مسائل بسیار مهمی است؛ بلکه امروز تمام مراکز و قطب‌های قدرت فکری و تبلیغات دنیا دارند طراحی می‌کنند که چه‌طور بتوانند این ریشه‌ی ماندگار و محکمی را که در این سرزمین جاگرفته و این ایمان اسلامی، این پایبندی به تعهد

۱. محمد اسماعیل عبداللّهی، عاشورایی برای عاشورا، ص ۸۷

۲. علی، آقاجانی قناد، بنیادها و آسیب‌های عزاداری امام حسین علیه السلام، ص ۱۰۶

۳. محمد اسماعیل، عبداللّهی، عاشورایی برای عاشورا، ص ۸۹

۴. به کوشش مجمع مدرسین و محققین حوزه علمیه قم، عاشورا- عزاداری- تحریفات، ص ۳۷۶

۵. علی، آقاجانی قناد، بنیادها و آسیب‌های عزاداری امام حسین علیه السلام، ص ۱۰۷

۶. علی، آقاجانی قناد، بنیادها و آسیب‌های عزاداری امام حسین علیه السلام، ص ۱۱۶-۱۱۷

۷. همان، ص ۱۱۲

۸. همان، ص ۱۱۴

۹. همان

اسلامی و قرآنی و این دل‌های مؤمن را از هم بپاشند. شما این جا نشسته‌اید خیال می‌کنید که همین طور زندگی دارد می‌چرخد. نه آقا! یک جنگ حقیقی است الان بین این جامعه، این نظام، متفکران این نظام، فعالان این نظام در رده‌های مختلف، از جمله خود شما که مدّاح مجموعه‌ی کشور هستید از یک طرف، با یک طرف دیگر؛ کسانی که می‌خواهند ریشه‌ی این ایمان را از این خاک مقدس و از این دل‌های پاک در بیاورند؛ چون فهمیده‌اند آن نظامی، آن بنایی که بر این اساس شکل گرفته، با منافع سودجویانه و زورگویانه و زیاده‌خواهانه این‌ها سازگار نیست؛ با دست‌اندازی و سیطره‌طلبی دنیای استکبار بالآخره کنار نخواهد آمد؛ این را فهمیده‌اند. دنبال این‌اند که فکر توحیدی را، فکر ولایت را، محبت اهل‌بیت را، محبت به قرآن را، تعصب و غیرت نسبت به مبانی دینی و اعتقاد به مبارزه‌ی با ظالم را، اعتقاد به قبح و زشتی ظلم‌پذیری را از دل این مردم با انواع حیله‌ها بیرون بکشند. انواع و اقسامش را دارند انجام می‌دهند و آن را بیان هم می‌کنند».^۱

«شاخص‌ها مهم است. همیشه شیطان در میان جماعات اهل دین، از تحریف استفاده می‌کند و راه را عوضی نشان می‌دهد. اگر بتواند بگوید «دین را کنار بگذار»، این کار را می‌کند، تا از طریق شهوات و تبلیغات مضر، ایمان دینی را از مردم بگیرد. اگر آن ممکن نشد، این کار را می‌کند که نشانه‌های دین را عوضی بگذارد؛ مثل این‌که شما در جاده‌ای حرکت می‌کنید، ببینید آن سنگنشان - آن نشانه‌ی راهنمای - طرفی را نشان می‌دهد؛ در حالی که دست خائی آمده آن را عوض کرده و مسیر را به آن طرف نشان داده است».^۲

«ما حالا می‌خواهیم این معارف را در مقابل چشم مردم دنیا قرار دهیم. من این‌جا، با تشکر از همه افراد و آحادی که در سال گذشته یک حرکت تحریف‌آمیز را از صفحه‌ی عزاداری عاشورا حذف نمودند، باز می‌خواهم بر روی همین قضیه تکیه کنم. عزیزان من... امروز حسین‌بن‌علی می‌تواند دنیا را نجات دهد؛ به شرط آن‌که با تحریف، چهره‌ی او را مغشوش نکنند. نگذارید مفاهیم و کارهای تحریف‌آمیز و غلط، چشم‌ها و دل‌ها را از چهره‌ی مبارک و منور سیدالشّهداء علیه‌الصلوٰة والسلام، منحرف کند. با تحریف مقابله کنید».^۳

بنابر آن‌چه که گفته شد ملاحظه کردیم این که استعمار از تمامی ابزارهای ممکن در جهت ضربه زدن به اسلام و مسلمین استفاده می‌کند، و این در طول تاریخ به اثبات رسیده است.

۱. بیانات معظم‌له در دیدار مدّاحان و ذاکران اهل‌بیت علیه‌السلام به مناسبت میلاد حضرت فاطمه‌ی زهرا سلام‌الله‌علیها، www.khamenei.ir، ۱۳۸۶.۴.۱۴

۲. بیانات مقام معظم‌رهبری در دیدار علماء و روحانیون و مبلغان در آستانه‌ی ماه محرم‌الحرام، ۱۳۷۸.۱.۲۳، همان

۳. بیانات مقام معظم‌رهبری در دیدار روحانیون و وعظّاء، در آستانه‌ی ماه محرم، ۱۳۷۴.۳.۳، همان

روزگار ما قرن بیداری و آگاهی است و هنگام شناخت کرامت انسانی فرارسیده است. شاعر و مدائح این روزگار بار وظیفه‌ای سنگین بر دوش دارد. او می‌داند که باید استعداد خدادادی خود را بیهوده هدر ندهد، بلکه شایسته است که این سرمایه‌ی ارزشمند را در راه احیای حق و عدالت و مبارزه با ظلم و الحاد و ستایش انسان‌های الهی نقش داشته‌اند. پیشوایانی که برای گشودن بند جهل و نادانی از پای مردم جان خود را نثار کرده‌اند. مدائح امروز باید قصور گذشتگان را جبران کند. آری قصور مدائحان چاپلوس و آزمندی را که در ستایش صاحبان زر و زور و غاصبان حقوق انسانی، سخن خود را به حدّ غلو و اغراق رسانیده و نقش تاریکی از خود بر جای نهاده اند. هماهنگی شاعران و مدائحان اهل بیت عليه‌هم السلام می‌تواند چهره‌ی حوادث تاریخ را به روشنی نشان داده و ارزش حرکت انسان‌های حق‌طلب را بیان کند و به این وسیله در اصلاح جامعه بکوشد.^۱

---

۱. ذبیح‌الله، صاحبکاری، سیری در مرثیه‌ی عاشورایی، ص ۴۵ - ۴۴